

สำนักเลขที่การนายกรัฐมนตรี
รับที่ 25140
วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

ที่ ทส 0305/ 1427

28 มิถุนายน 2547

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 จด. กทท 4533
๓๐ ม.ค. ๒๕๔๗
เวลา ๑๗.๐๐ น.

เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศและการจัดการปัญหาน้ำเสีย
จากฟาร์มสุกรในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แผนพื้นที่และปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 1 เล่ม
2. โครงการพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน จำนวน 1 เล่ม

1. ความเป็นมา

1.1 ระบบรวมน้ำเสียและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ 63 แห่ง มีการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ดี 13 แห่ง เกณฑ์พอใช้ 39 แห่ง และเกณฑ์ต่ำ 11 แห่ง โดยส่วนใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดงบประมาณ และขาดการประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 คุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีนอยู่ในภาวะเสื่อมโทรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง ในขณะที่ได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาน้ำภาครวมในลักษณะลุ่มน้ำ บัญหาดังกล่าวอยู่ในขั้นวิกฤต โดยเฉพาะบริเวณอำเภอเมือง อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มสุกรที่มีการเลี้ยงอย่างหนาแน่น ประมาณ 400 ราย ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนตอนล่างในจังหวัดสมุทรสาครและบริเวณอ่าวไทยตอนใน

2. การดำเนินงานที่ผ่านมา

2.1 การพื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

2.1.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนพื้นที่และปรับปรุงระบบรวม และบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชนและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการนำเสนอคณารัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้แผนพื้นที่และปรับปรุงระบบฯ ประกอบด้วย 3 แผนงานย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 1,138 ล้านบาท (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

2.1.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผนพื้นที่ฯและปรับปรุงระบบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 วงเงิน 37.83 ล้านบาท และในงบประมาณกลางปี พ.ศ. 2547 ได้ขอสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินงานพื้นที่ฯและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 186.982 ล้านบาท

2.1.3 กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย แบบถูกต้อง 5 ปี (คาดอย้วันละ 20 ต่อปี) ให้กับหน่วยงานท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จำนวน 33 แห่ง ซึ่งในปีงบประมาณปี พ.ศ. 2547 จัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงินรวม 81.67 ล้านบาท

2.1.4 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอแนวทางการจัดเก็บค่าจัดการน้ำเสียตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมีมติเห็นชอบต่อแนวทางฯ ดังกล่าว ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2546 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

2.2 การจัดการปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มสุกรในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยจะจัดสรรงบประมาณบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกรภายใต้โครงการพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน วงเงินงบประมาณกลางปี พ.ศ. 2547 จำนวน 143.446 ล้านบาท และวงเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2548 จำนวน 226 ล้านบาท (รายละเอียดดังสิ่งที่ลงมาด้วย 2) รวมทั้งประสานกับจังหวัดนครปฐมให้จัดทำคำของบประมาณกลางปี พ.ศ. 2547 เป็นเงิน 130.65 ล้านบาท และงบประมาณปี พ.ศ. 2548 เป็นเงิน 200 ล้านบาท

3. ความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนพื้นที่ฯและปรับปรุงระบบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งต้องได้เงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,138 ล้านบาท ดำเนินการภายในปี พ.ศ. 2547 – 2552 ประกอบด้วย (1) การปรับปรุง ซ่อมแซมระบบรวมและบำบัดน้ำเสียในปี พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2548 วงเงิน 185 ล้านบาท (2) การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2547 – 2552 วงเงิน 914 ล้านบาท (เป็นการสนับสนุนงบประมาณแบบถูกต้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย วงเงิน 342.60 ล้านบาท และภาครัฐสนับสนุน 571.40 ล้านบาท) และ (3) การดำเนินงานภายหลังการพื้นฟูปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียและสร้างความพร้อมให้ห้องถังในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียดำเนินการในปี พ.ศ. 2547 – 2549 วงเงิน 39 ล้านบาท

3.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้ประสานกับจังหวัดนครปฐมในการจัดการปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มสุกรในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน โดยให้จังหวัดนครปฐมเสนอโครงการพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิจังหวัด/จังหวัด เพื่อของบประมาณกลางปี พ.ศ. 2547 เป็นเงิน 130.65 ล้านบาท และงบประมาณปี พ.ศ. 2548 เป็นเงิน 200 ล้านบาท

3.3 กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่กรมโยธาธิการ (เดิม) สร้างไว้ให้เก่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

4.1 เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 จัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียและสนับสนุนงบประมาณเดินระบบและดูแลรักษาระบบฯ ตามแผนพื้นที่และปรับปรุงระบบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำขึ้น และเพื่อเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการอยู่แล้ว

4.1.2 จัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดนครปฐมตามโครงการพัฒนาระบบการจัดการน้ำเสียฟาร์มสุกรที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนเพื่อให้จังหวัดนครปฐมนำไปจัดสรรงบระบบบำบัดน้ำเสียรวมฟาร์มสุกรต่อไป

4.2 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างความพร้อมด้านการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้เกิดประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงานผลต่อกษัตริย์

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุวิทย์ คุณกิจติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

โทร. 0 2298 2212 (พ.ย.ช.น.) โทร. 0 2298 2202 (น้ำดื่ม)

โทรสาร 0 2298 2202 ✓

แผนพื้นฟูและปรับปรุงระบบรวม และบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ทั่วประเทศ

๒๔๙

กรมควบคุมมลพิษ และ หน่วยตรวจสอบและฟันฟุ่รระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

กระหวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1 (១)

โครงการพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่เหมาะสม
ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม